

Forfatter: Brandes, Georg

Titel: Udrag fra Hovedstrømninger. Den romantiske skole i Tyskland (1873)

Citation: Brandes, Georg: "Samlede Skrifter", i Brandes, Georg: *Samlede Skrifter*, 1899-1910, s. 255. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-brandes04-shoot-idm139992358537568/facsimile.pdf> (tilgået 20. april 2024)

Anvendt udgave: Samlede Skrifter

Den, der vil lade Tanken dvæle blot ved dette korte Kildested af Jean Pauls uhyre fire Binds Roman, vil se, hvorledes atter her en Forbindelseslinje imellem Livet og Kunsten er draget. Uvilkaarligt men højst betydningsfuldt bruger Roquairol den frembringende Kunstners Natur som Sindbilled paa sin, og Udtrykkene «udhulet af en fantastisk Ild» og «Hjertets Idealisme» er saa skarpt nøjagtige som videnskabelige Betænelser. Ja saa bevidst har Digteren været sig, hvad det var, han vilde skildre, at Roquairol efter at have begaaet sin sidste og afskyeligste Forbrydelse, den, forvekslet med Albano, Helten, at besøge dennes Elskede, Linda, om Natten, dør for sin egen Haand paa et Teater, skyder sig under Udførelsen af en Rolle, der ender med Selvmord, endnu til det yderste Øjeblik levende i Skinnets og Spilletts Verden, forvekslende eller sammenblandende Virkelighed og Fantasteri. Det at gøre Virkeligheden fantastisk eller poetisk blev jo et Løsen for den følgende Slægt. Det var den Opgave, den satte sig, og som den stræbte at løse i al sin Frembringen; det er en Stræben henimod Opgavens Løsning, som forklarer og undskylder Slægtens Forvildelser, hvor den skitserer en Omformning af Virkeligheden som f. Eks. i Schlegels *Lucinde*.

Det store Spørgsmaal om Forholdet mellem Poesien og Livet, Fortvivlelsen over deres dybe, bitre Usamdrægtighed, den rastløse Famlen efter en Forsoning, den er det, som ligger bagved den hele store Gruppe af tysk Literatur fra «den stormende Voldsomheds Tidehverv» til Romantikens Ophør. For at forstaa saavel *Lucinde* som *Lovell* maa man derfor gaa tilbage. Begge forstaaes de bedre gennem Jean Pauls *Titan*. *Lovell* gennem Titaniden Roquairol, som *Lucinde* gennem Titaniden Linda.

V

I Juni 1801 stod en ung Mand paa et Kateder i Jena for at disputere for Doktorgraden. Man drillede og ærgrede ham af alle Kræfter, ja hvad der var uhørt, man paatvang ham Opponenten. Den ene, en ellers flov Person, forsøgte at slaa sig til Ridder paa ham og sagde: «*In tractatu tuo erotico Lucinda dixisti* o. s. v.», hvorpaa Præsens svarede ved tørt at kalde Opponenten en Nar. Der blev Oprør og Skandale, og en af Professorerne erklærede, at i tredive Aar havde et saadant *scandalum*